

Algebra Trukakorra. 7. gaia. Galdetegiaren soluzioak

Gustavo Fernández, Luis Martínez

Matematika Saila, Euskal Herriko Unibertsitatea UPV/EHU

1. **Batzuetan.** Egia da A ideal nagusietako domeinua denean, baina ez eraztun orokorretarako. Adibidez, $M = A = K[X, Y]$ hartzen badugu, orduan M A -modulu askea da, baina $N = \langle X, Y \rangle$ azpimodulua ez da askea.
2. **Egia.** Oro har, A ideal nagusietako domeinua bada, orduan A -modulu finituki sortu eta bihurturagabe guztiak askeak dira.
3. **Inoiz ez.** Ohartu M $K[X]$ -modulu finituki sortua dela. Egitura-teorema erabiliz, M $K[X]/(f(X))$ moduko zatidura eraztunen batura zuzen gisa deskonposatzen da. Orain, $\dim_K M < \infty$ denez, $(f(X)) \neq \{0\}$ dugu eta $K[X]/(f(X))$ -ko elementu guztiak bihurtura-elementuak dira. Beraz, beste horrenbeste gertatzen zaio M -ri.
4. **Beti.** Nabaria da: $ax = 0$ denean, $a \in A$ eta $x \in M$ izanik, $a = 0$ edo $x = 0$ betetzen bada, orduan bereziki beteko da $x \in N$ denean.
5. **Gezurra.** Esan dezakegun guztia da $(a_i) = (b_i)$ idealen arteko berdintza betetzen dela $i = 1, \dots, m$ guztietarako.
6. **Gezurra.** Adibidez, $A = \mathbb{Z}$, $M = \mathbb{Z}^2$ eta $N = \langle (2, 0) \rangle$ bada, orduan $\{(2, 0)\}$ multzoa N -ren oinarria da, baina ezin da luzatu M -ren oinarri bateraino.
7. **Egia.** Izan ere, faktore aldagaitz horiek $a_1, \dots, a_m$ badira, orduan bi moduluak dira $A/(a_1) \times \dots \times A/(a_m)$ A -moduluaren isomorfoak.
8. **Egia.** Gogoratu dagozkien $\mathbb{C}[X]$ -moduluen egitura lortzeko matrize elkartu baten (edo zeinen) Smithen forma normala kalkulatu behar dela.
9. **Egia.** Faktore aldagaitzak $\mathbb{Z}$ -n daude eta haien biderkadura 1 da; beraz, 1 edo -1 izan behar dute.
10. **$\mathbf{C}_2 \times \mathbf{C}_2$.** Kalkulatu $\begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 6 & 10 \end{pmatrix}$ matrizearen Smithen forma normala.